

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool - Klavertje vier te Brakel

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	24083
	Instelling	Gemeentelijke Basisschool - Klavertje vier
directeur		Veerle DE COUVREUR
adres		Steenweg 93 - 9661 PARIKE
telefoon		055-42.30.94
fax		055-42.17.82
e-mail		info@gbsbrakel.be
website/URL		www.gbsbrakel.be
	Bestuur van de instelling	976118 - Gemeentebestuur van Brakel te BRAKEL
adres		Marktplaats 1 - 9660 BRAKEL
	Scholengemeenschap	125583 - Vlaamse Ardennen te HERZELE
adres		Markt 20 - 9550 HERZELE
	CLB	114447 - CLB v.h. GO Oudenaarde te OUDENAARDE
adres		Eindrieskaai 11 - 9700 OUDENAARDE
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	04/06/2012, 05/06/2012, 07/06/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	07/06/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	18/06/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Thierry De Vos
	Teamleden	Leen Willems
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	6
3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	6
3.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	6
3.3 Lager onderwijs: Nederlands	8
3.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	9
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	10
4.1 Begeleiding	10
4.2 Evaluatie	11
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	12
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	13
6.1 Wat doet de school goed?	13
6.2 Wat kan de school verbeteren?	13
6.3 Wat moet de school verbeteren?	13
7. ADVIES	14
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	14

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende woonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op woonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De Gemeentelijke Basisschool 'Klavertje vier' is gelegen nabij de taalgrens in twee deelgemeenten van Brakel. Ze rekruteert een aantal Franstalige leerlingen. Beide vestigingen profileren zich als een laagdrempelige dorpsschool. De directie van de school is al geruime tijd met ziekteverlof en wordt momenteel tijdelijk vervangen door twee leraren die elk halftijds de opdracht van de directie overnemen.

Voor het **erkenningsonderzoek** heeft de inspectie zich zowel voor het kleuteronderwijs als voor het lager onderwijs gericht op de leergebieden **Nederlands** en **wereldoriëntatie**.

De **kleuterafdeling** levert voldoende inspanningen om de ontwikkelingsdoelen *Nederlands* en *wereldoriëntatie* bij zoveel mogelijk kleuters na te streven en te bereiken. De planning van het aanbod toont een sterke leerplangerichtheid en het onderwijsaanbod getuigt van een degelijke verticale en horizontale samenhang. Een overwegend krachtige leeromgeving met uitdagende speelleermaterialen en opdrachten stimuleert de kleuters in hun ontwikkeling. Gerichte observaties schragen de beeldvorming over de taalontwikkeling van de kinderen. Voor wereldoriëntatie gebeurt de evaluatie minder doelgericht en biedt ze weinig relevante informatie over de ontwikkeling van de kleuters op dat vlak.

De **lagere afdeling** bereikt met de meeste leerlingen de eindtermen *Nederlands*. Het leerplan vormt voor de leraren het referentiekader om het onderwijsaanbod te plannen en te bewaken. Het onderwijsaanbod krijgt grotendeels een breed samenhangende invulling door het gebruik van onderwijsleerpakketten. Het evenwicht tussen de domeinen is licht verstoord door een overaccentuering van spelling in de onderwijstijd. De evaluatiepraktijk geeft een betrouwbaar beeld van de leerprestaties van de leerlingen. Deelname aan externe toetsen vult dit beeld aan.

Ook voor *wereldoriëntatie* slaagt de lagere afdeling erin om met de meeste leerlingen de eindtermen van wereldoriëntatie te bereiken. Daarvoor biedt de school een evenwichtig, doelgericht en samenhangend onderwijsaanbod grotendeels gebaseerd op het gebruik van een onderwijsleerpakket. De verschillende domeinen krijgen de nodige aandacht. Er is aandacht voor werkelijkheidsgericht onderwijs, maar daarin kan de het experimenteren en de exploratie van de realiteit nog een ruimere plaats krijgen. Deelname aan externe toetsen geeft de school de kans om zich qua leerresultaten voor wereldoriëntatie te situeren in het Vlaams onderwijslandschap.

Voor het **kwaliteitsonderzoek** heeft de inspectie zich gericht op de procesvariabelen leerbegeleiding en evaluatiepraktijk.

De visie op **leerbegeleiding** is in ontwikkeling. De school onderneemt verschillende initiatieven om de leerbegeleiding te ondersteunen. Ze beschikt over functionele procedures en werkdocumenten en volgt de ontwikkeling en de vorderingen van de leerlingen nauwgezet op in een transparant leerlingvolgsysteem. De doeltreffendheid van de leerbegeleiding en de onderwijsorganisatie kan nog versterkt worden.

De school heeft de **evaluatiepraktijk** als een prioritair werkpunt aangepakt. Dit resulteert in gunstige ontwikkelingen, maar de leerplangerichtheid en de volledigheid van de evaluatiepraktijk kunnen nog geoptimaliseerd worden.

Het **algemeen beleid** wordt gedragen door een intern ondersteunend netwerk dat in moeilijke omstandigheden de school draaiende houdt. Een aantal contextuele factoren belemmert een vlotte en doelgerichte school- en onderwijsorganisatie. Om de *interne kwaliteitszorg* te ondersteunen kan de school nog beter gebruik maken van de beschikbare *outputgegevens*.

Samenvattend besluit de inspectie op basis van het gevoerde onderzoek dat de school voldoet aan de erkenningsvoorwaarden. De inspectie besluit de doorlichting met een **gunstig advies** voor beide structuuronderdelen.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs
Nederlands
wereldoriëntatie
Lager onderwijs
Nederlands
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs
Begeleiding
Leerbegeleiding
Evaluatie
Evaluatiepraktijk

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

Concluderende alinea

De kleuterafdeling levert voldoende inspanningen om de ontwikkelingsdoelen Nederlands bij zoveel mogelijk kleuters na te streven en te bereiken. De planning van het aanbod toont een sterke leerplangerichtheid en het onderwijsaanbod getuigt van een degelijke verticale en horizontale samenhang. Een krachtige leeromgeving met uitdagende speelleermaterialen en opdrachten stimuleert de kleuters in hun ontwikkeling. Gerichte observaties schragen de beeldvorming over de taalontwikkeling van de kinderen.

3.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Concluderende alinea

De kleuterafdeling levert voldoende inspanningen om de ontwikkelingsdoelen wereldoriëntatie bij zoveel mogelijk kleuters na te streven en te bereiken. De planning van het aanbod toont een sterke leerplangerichtheid en het onderwijsaanbod getuigt van een degelijke verticale en horizontale samenhang. Een krachtige leeromgeving met uitdagende speelleermaterialen en opdrachten stimuleert de kleuters in hun ontwikkeling.

Vaststellingen voor de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie

Curriculum

- Het leerplan vormt voor de leraren het *referentiekader* om het activiteitenaanbod te plannen en te bewaken.
- De doordachte en doelgerichte *planning* richt zich op een evenwichtig, gevarieerd en samenhangend **onderwijsaanbod**, waarbij de verschillende domeinen van de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie voldoende aandacht krijgen.
- Centraal in de uitwerking van het aanbod staat een thematische en geïntegreerde aanpak, die de ontwikkeling stimuleert van de verschillende vaardigheden, inzichten en attitudes bij de kleuters.
- De *leef- en belevingswereld* van de kleuter vormt vaak het vertrekpunt van een sterk *werkelijkheidsgerichte* benadering van de uitgewerkte belangstellingscentra, waarbij de kleuters veel kansen krijgen tot waarnemen en exploreren. De *horizontale samenhang* tussen de leergebieden is daarbij opmerkelijk.
- Het overleg tussen de leraren leidt tot afspraken over inhouden van gezamenlijke thema's, over het gebruik van de kalenders en over de aanduiding van de speelwerkplekken doorheen de leeftijdsgroepen. Deze afspraken en de doordachte afstemming op de opbouw en de gradatie van de leerlijn uit het doelenboek wijzen op de sterke aandacht voor *verticale samenhang*.

Materieel beheer

- Uitdagende speelleermaterialen, goed uitgeruste boekenhoeken en functionele speelwerkplekken vormen overwegend een ondersteunende en uitdagende *leeromgeving*, die kansen biedt tot intense en rijke activiteit.

Evaluatie

- Gerichte observaties bij het uitvoeren van opdrachten en tijdens activiteiten met kleuters vormen de basis van de **evaluatiepraktijk**. De evaluatie wordt nog weinig gekoppeld aan de vooropgestelde (onderwijs)doelen.
- De leraren registreren in het *kindvolgsysteem* systematisch relevante vaststellingen over de taalontwikkeling van de kleuters. Observaties over ontwikkelingsaspecten van wereldoriëntatie zijn minder expliciet vermeld.
- Deze vaststellingen over de ontwikkeling van de kleuter geven eveneens aanleiding tot bijsturing van het onderwijsaanbod zoals alternatieve opdrachten voor individuele of groepjes kleuters.

Leerbegeleiding

- De *beeldvorming* biedt door de frequente observatie van aspecten van het leergebied **Nederlands** een gedetailleerd beeld van de taalontwikkeling van de kleuters.
- De minder doelgerichte observatie over aspecten voor het leergebied **wereldoriëntatie** levert de *beeldvorming* weinig relevante informatie over de ontwikkeling van de kleuters op dat vlak.
- De leerbegeleiding richt zich voornamelijk op een degelijke *preventieve basiszorg*. Voor de *verhoogde zorg* kunnen de leraren beroep doen op niveauspecifieke zorgleerkrachten. Opmerkelijk is wel dat voor de verhoogde zorg vrij frequent de ondersteuning van externe hulpverleners wordt ingeschakeld.

Professionalisering

- De leerplanstudie over het domein techniek van het leerplan wereldoriëntatie en de vertaling ervan naar de praktijk van de kleuterklas levert merkbare, gunstige effecten op in de dagelijkse klaspraktijk. De leraren organiseren geïntegreerde

en boeiende activiteiten, die de technische geletterdheid van de kleuters bevordert.

3.3 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Concluderende alinea

De lagere afdeling bereikt met de meeste leerlingen de eindtermen Nederlands. Het systematisch gebruik van een onderwijsleerpakket garandeert een volledig en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod. De betrouwbare en transparante evaluatiepraktijk geeft een goed beeld van de leerprestaties en de voortgang van de leerlingen.

Vaststellingen

Curriculum

- Het *leerplan* vormt voor de meeste leraren het *referentiekader* om de eindtermen na te streven en de volledigheid van het aanbod te bewaken.
- Door het systematisch volgen van een onderwijsleerpakket bieden de leraren een voldoende *leerplangericht* en *gradueel* opgebouwd **onderwijsaanbod**.
- De meeste leraren streven naar *horizontale samenhang* met andere leergebieden, vooral muzische vorming en wereldoriëntatie.
- Alle domeinen van het leergebied komen systematisch aan bod, maar een zekere overaccentuering en nogal eenzijdige benadering van spelling belemmeren enigszins het *evenwicht* binnen het leergebied.
- Spelling krijgt in verhouding met de andere domeinen relatief veel *onderwijstijd*. Functionele schrijftaken komen minder voor, zodat leerlingen weinig worden aangezet tot transfer van het geleerde. Ze blijven bijgevolg fouten maken bij het spontaan schrijven.
- De meeste leraren hebben aandacht voor verschillende leesvormen en leesbevorderingsinitiatieven.

Materieel beheer

- De leraren beschikken over voldoende actuele leermiddelen en schakelen geregeld en passend het gebruik van de computer in.

Evaluatie

- De **evaluatiepraktijk** omvat alle domeinen van het leergebied en is grotendeels gebaseerd op de toetsen van het onderwijsleerpakket. Daarnaast benut het team ook genormeerde tests en de eindtoets van de eigen onderwijskoepel om zicht te krijgen op de *leerprestaties* van de leerlingen.
- De *output* (leerprestaties en voortgang) wijst op een voldoende brede realisatie van het leerplan Nederlands.
- De *evaluatie* van de technische leesvaardigheid van leerlingen toont op schoolniveau een vrij grote groep leerlingen die moeizaam een behoorlijk niveau verwerven.
- Voor de domeinen spreken en luisteren verwezenlijkt de lagere afdeling nog geen leerplangerichte evaluatiepraktijk.
- De **rapporteringspraktijk** voor Nederlands is *informatierijk* en biedt aan ouders en leerlingen een breed beeld van de leervorderingen.

Leerbegeleiding

- De leraren realiseren een brede *beeldvorming* over de vorderingen van de leerlingen voor Nederlands.
- De meeste leraren nemen voor Nederlands waardevolle initiatieven om een ondersteunende *preventieve basiszorg* te realiseren. Deze kenmerkt zich door

o.a. differentiatie in instructie- en oefenfase, peer-tutoring, taken op maat in contractwerk en remediëring na foutenanalyse bij toetsen.

- De *verhoogde zorg* mist nog handelingsgerichte afspraken, duidelijke doelenkeuze en efficiënte begeleiding van de ondersteunende leraren. Ook in de lagere afdeling wordt de verhoogde zorg vrij frequent opgenomen door externe hulpverleners.

Deskundigheid

- Het team heeft zich geïnformeerd over de inhoud van het nieuwe leerplan voor het domein taalbeschouwing en integreert dit in de klaspraktijk.
- Om leerlingen met specifieke en hardnekkige lees- en schrijfproblemen doelgerichte ondersteuning te bieden, dringt zich een doorgedreven verdere deskundigheidsbevordering op.

Algemeen

- Om de interne kwaliteitszorg te ondersteunen wordt de zelfevaluatie van de leerprestaties nog te weinig op schoolniveau getild. Zo beschikt het team onder meer over betrouwbare outputgegevens over de leesvaardigheid van de leerlingen. Deze output wordt onvoldoende aangewend om zich een kritisch oordeel te vormen over het effect van de geboden leezorg en de efficiëntie van de onderwijsorganisatie (met de ondersteunende leraren).

3.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Concluderende alinea

De lagere afdeling slaagt erin om met de meeste leerlingen de eindtermen van wereldoriëntatie te bereiken. Daarvoor biedt de school een evenwichtig, doelgericht en samenhangend onderwijsaanbod grotendeels gebaseerd op het gebruik van een onderwijsleerpakket.

Vaststellingen

Curriculum

- Het *leerplan* wereldoriëntatie vormt voor de meeste leraren het *referentiekader* om de eindtermen na te streven en de volledigheid van het **onderwijsaanbod** te bewaken. Ze hebben bij de keuze van de thema's en de leerinhouden aandacht voor de volledigheid van het aanbod, de didactische frequentie als de verticale en horizontale *samenhang* binnen wereldoriëntatie.
- De leraren gebruiken overwegend een onderwijsleerpakket aangevuld vanuit andere bronnen of met eigen materiaal als basis voor de *planning* van het activiteitenaanbod.
- De verschillende *domeinen* krijgen de nodige aandacht.
- In het *onderwijsaanbod* is naast de kennisoverdracht doorgaans voldoende aandacht voor het verwerven van *vaardigheden en attitudes*. In thema's en projecten integreren de leraren doelen rond gezondheids-, verkeers- en milieueducatie.
- Soms belemmeren het strikte gebruik van onderwijsleerpakketten en vooral het invullen van een veelheid aan werkbladen de ontwikkeling van een explorerende, onderzoekende houding bij de leerlingen.
- Directe en indirecte waarneming, extra-murosactiviteiten, mediagebruik en de aandacht voor actualiteit wijzen op de zorg van de leraren om een *werkelijkheidsnabij* onderwijsaanbod te creëren.
- Binnen dit leergebied is er aandacht voor de doelgerichte en geïntegreerde aanpak van de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren en ICT. De

school biedt strategieën, leertips en ICT-materiaal aan om leerlingen zelfstandig te leren werken en informatie op te zoeken of te verwerken.

Materieel beheer

- De tijd- en ruimtekaders vertonen een verantwoorde verticale samenhang. In enkele leergroepen kunnen ze functioneler aangewend worden of een sterkere invulling krijgen vanuit het onderzoek van de eigen leef- en belevingswereld van de leerlingen.
- De lagere afdeling beschikt over voldoende en actuele leermiddelen om het leerplan te realiseren.

Evaluatie

- De **evaluatiepraktijk** is sterk methodegebonden en richt zich voornamelijk op het reproduceren van kennis die in de thema's wordt aangebracht. Algemene strategische vaardigheden, zoals het opzoeken van informatie (open boek) krijgt in de evaluatiepraktijk in de hogere leergroepen wel systematisch aandacht.
- Domeinspecifieke vaardigheden en attitudes krijgen echter bij de **evaluatie** en de **rapportering** slechts geringe aandacht.
- Deelname aan de externe eindtoetsen levert een belangrijke bijdrage om de leerprestaties van de leerlingen te objectiveren en om het effect van het geboden onderwijs kritisch te onderzoeken.
- De **rapportering** over wereldoriëntatie is weinig informatief en onevenwichtig.
- De ouders krijgen bij elke rapportperiode wel een overzicht van de doelen die zullen geëvalueerd worden, maar de resultaten van de leerlingen worden daar niet aan gekoppeld.

Leerbegeleiding

- Het hanteren van betrokkenheidsverhogende en activerende werkvormen verschilt sterk van leerkracht tot leerkracht.
- De evaluatiepraktijk leidt zelden tot bijstellingen in het aanbod of het didactisch handelen.

Deskundigheid

- De pedagogische studiedagen over het domein techniek hebben de teamleden aangezet om het onderwijsaanbod af te stemmen op het nieuwe leerplan. Dit is in volle ontwikkeling, maar levert gunstige effecten in de dagelijkse klaspraktijk.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Begeleiding

4.1.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:
- ondersteuning.

Motivering

- De *doelgerichtheid* van de leerbegeleiding is in ontwikkeling. Een visietekst op het niveau van de schoolgemeenschap wacht nog op een schooleigen concretisering.
- Het team beschikt over een breed instrumentarium om de *beginsituatie* in kaart te brengen en om leerlingen met ontwikkelings- of leerproblemen op te sporen en te

signaleren. Duidelijke afspraken en procedures resulteren in een voldoende brede *beeldvorming* over het leer- en ontwikkelingsproces van de leerlingen.

- In de kleuterafdeling volgen de leraren via uitgebreide observaties de ontwikkeling van de kleuters op het vlak van Nederlands en wiskunde en sociale vaardigheden.
- De leerresultaten en de voortgang van de leerlingen worden op systematische en transparante wijze verzameld en bijgehouden in een digitaal *leerlingvolgsysteem*.
- In de lagere afdeling opteert de school in eerste instantie voor kleine leergroepen, waarbij de klasleraar zelf verantwoordelijk is voor de *preventieve basiszorg*. Waar splitsing van de leergroepen omwille van gebrek aan lokalen niet mogelijk is, schakelt de school ondersteunende leraren in. De taakinvulling van deze leraren richt zich zowel op ondersteuning van leerlingen als op ondersteuning van de klasleraren. Over de taakuitvoering leven weinig expliciete verwachtingen of afspraken. De uitvoering van deze opdracht is bijgevolg sterk leerkrachtafhankelijk en wordt weinig opgevolgd.
- *Differentiatie* in de oefenfase is veralgemeend. Daarvoor gebruiken de leraren overwegend het differentiatiemateriaal van de onderwijsleermethode. Na evaluatie van het proces organiseren enkele leraren ook verlengde instructie, contractwerk op maat, of bieden ze aangepaste oefenpakketten aan.
- Niveauspecifieke zorgleerkrachten ondersteunen de afstemming van het onderwijsaanbod op de mogelijkheden van kinderen. Individuele leertrajecten voor leerlingen met leerachterstand of –voorsprong en gon-ondersteuning illustreren dit. Het zorgteam verzorgt een goede communicatie met de ouders en met externe hulpverleners.
- Het overleg over de leerlingen draagt bij tot het verfijnen van de probleembeschrijving. Voor leerlingen met individuele leertrajecten werkt de zorgcoördinator een gedetailleerd handelingsplan uit met duidelijke doelenafbakening, gefaseerde aanpak en evaluatie.
- Opmerkelijk is wel dat voor de *verhoogde* zorg vrij frequent de ondersteuning van externe hulpverleners worden ingeschakeld. De eigen gerealiseerde *verhoogde zorg* mist nog handelingsgerichte afspraken, duidelijke doelenkeuze en efficiënte begeleiding door de ondersteunende leraren.
- Het team benut nog te weinig de beschikbare output- en beginsituatiegegevens om passende conclusies te trekken over de *doeltreffendheid* van de leerbegeleiding op leerling-, klas- en schoolniveau. Hier liggen nog groeikansen om schoolintern de specifieke doelgerichte leerhulp voor leerlingen/leerlingengroepen te versterken door bijsturingen in de onderwijsorganisatie, de onderwijstijd, het onderwijsaanbod, de evaluatiepraktijk en de leerbegeleiding.

4.2 Evaluatie

4.2.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ondersteuning
- ontwikkeling.

Motivering

- De *visieontwikkeling* ten gevolge het schooleigen verbetertraject over 'evalueren en rapporteren' komt voornamelijk tot uiting in de **evaluatiepraktijk** voor het leergebied muzische vorming en voor de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden en leren leren, waarbij het accent verschuift naar meer procesgerichte evaluatie.
- Andere gunstige effecten van het verbetertraject zijn initiatieven om de evaluatie af te stemmen op de mogelijkheden van leerlingen in evaluatie, de foutenanalyses, de schriftelijke communicatie met leerlingen en ouders over de geëvalueerde leerinhouden.

- In beide niveaus zijn er voor sommige leergebieden en domeinen weinig inhoudelijke afspraken voor een gelijkgerichte realisatie van een evenwichtige en leerplangerichte evaluatiepraktijk.
- De school gebruikt doelbewust extern evaluatiemateriaal om op een meer objectieve manier zicht te krijgen op de leerprestaties van de leerlingen. Voor de leergebieden Nederlands en wiskunde zijn er gestandaardiseerde testen van het leerlingvolgsysteem. Eveneens neemt de school deel aan de koepelgebonden eindtoetsen voor alle leergebieden.
- De leerresultaten voor Nederlands en wiskunde zijn doorslaggevend voor de toekenning van de getuigschriften basisonderwijs. De school kan hierbij de brede basisvorming sterker in rekening brengen.
- Voor de meeste leergebieden en leergebiedoverschrijdende eindtermen is de **rapporteringspraktijk** voldoende doelgericht en informatief. Voor de rapportering over wereldoriëntatie en ICT liggen er voor het team nog groeikansen.
- Pedagogische studiedagen, nascholing en een interne werkgroep ondersteunen de *ontwikkeling*. Zo ontstaan waardevolle initiatieven om alternatieve evaluatievormen in te schakelen, zoals kindgesprekken, zelfreflectie en -evaluatie door de leerlingen, portfolio, ...

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De *visieontwikkeling* op het niveau van de school kent door de afwezigheid van de directie een zekere stagnatie. Visieteksten die op het niveau van de scholengemeenschap werden ontwikkeld hebben nog geen vertaling gekregen naar de eigen schoolcontext en onderwijspraktijk. Dit verdient in de toekomst zeker nog aandacht.
- Op beide niveaus zorgen duidelijke afspraken en procedures voor een zekere gezamenlijke *doelgerichtheid* in plannen en bewaken van het onderwijsaanbod. De leerkrachten plannen hun werk met het leerplan en de eindtermen als referentiekader. Dit komt eveneens tot uiting in gelijkvormige plannings- en registratiedocumenten.
- *Situationele en contextfactoren*, zoals de afwezigheid van de directie, de frequente personeelsswissels, relatief veel deeltijds werkende leraren, de infrastructurele beperkingen en een acute lokalennood wegen momenteel op de realisatie van een vlotte en doeltreffende onderwijsorganisatie.
- Het *intern leiderschap* wordt momenteel gedragen door twee zorgcoördinatoren die elk halftijds de directie vervangen. De kerngroep, de werkgroepen en de ondersteuning door de scholengemeenschap vormen een ondersteunend netwerk dat toch een zekere continuïteit waarborgt.
- De kleinschaligheid bevordert de interne *communicatie en de positieve overlegcultuur*. De teamleden voelen zich betrokken bij de besluitvorming.
- De school voert een laagdrempelige communicatie met verschillende actoren, waaronder de ouders en externe participanten.
- De *interne kwaliteitszorg* berust voornamelijk op een intuïtief aanvoelen van tekorten en noden, minder op een systematische zelfevaluatie.
- Deelname aan de externe eindtoets biedt de school de kans om zich te positioneren tegenover andere scholen. De resultaten worden globaal op niveau van de leergebieden en de domeinen geanalyseerd. De conclusies worden besproken op een personeelsvergadering. Om de interne kwaliteitszorg te ondersteunen kan de school nog beter gebruik maken van de beschikbare *outputgegevens*.
- De structuren met betrekking tot het *talenbeleid* werken niet vanuit een gelijkgerichte visie, maar vooral vanuit losstaande initiatieven. Opmerkelijk zijn wel de deelname aan de jeugdboekenweek en de gedichtendag en de taalinitiatie Frans vanaf de oudste kleutergroep.

- Het *GOK-beleid* is geïntegreerd in de preventieve basiszorg. De school heeft geen duidelijke doelen en acties vooropgesteld en heeft geen zicht op het effect van haar inspanningen op de leerresultaten en de voortgang van haar doelgroep leerlingen GOK.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De leerplanrealisatie Nederlands voor beide structuuronderdelen
- De leerplanrealisatie wereldoriëntatie voor beide structuuronderdelen

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De beeldvorming en het transparant leerlingvolgsysteem
- De doelgerichte en individuele trajecten voor leerlingen met specifieke noden

Wat betreft het algemeen beleid:

- De planmatige aanpak van de prioriteit 'evalueren en rapporteren'
- De gezamenlijke doelgerichtheid in de planning en in de bewaking van het onderwijsaanbod en in de beeldvorming over de leerlingen
- De schoolcultuur van een open en laagdrempelige communicatie met externe participanten

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Als ondersteuning van de realisatie van het leerplan wereldoriëntatie de tijd- en ruimtekaders functioneler aanwenden en een sterkere invulling geven vanuit de verkenning van de eigen schoolomgeving.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De doelgerichtheid en doeltreffendheid van de leerbegeleiding
- De rol en de concrete taakinvulling van de ondersteunende leraren in de leerbegeleiding
- De leerplangerichtheid en de volledigheid van de evaluatiepraktijk

Wat betreft het algemeen beleid:

- De visieontwikkeling verder optimaliseren en vertalen naar de schooleigen context.
- De beschikbare outputgegevens voldoende kritisch analyseren en passende conclusies trekken m.b.t. onderwijsorganisatie en –aanbod en leerbegeleiding.
- De infrastructurele ondersteuning

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- nihil

Wat betreft de regelgeving:

- nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs en lager onderwijs.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Thierry De Vos

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: